

HIV ile Yaşayan Kişilerde Aşılama Durumunun Değerlendirilmesi

**Derya KAYA¹, Oğuzhan ACET¹, Ahmet Naci EMECEN², Hüsnü PULLUKÇU¹,
Deniz GÖKENGİN¹, Meltem TAŞBAKAN¹**

¹ Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilimdalı, İzmir

² Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilimdalı, İzmir

12. EKMUD Bilimsel Kongresi
Susesi Kongre Merkezi, Antalya
18-22 Mayıs 2024

Giriş

- Bulaşıcı hastalıklardan korunmada önemli bir yol
- Covid-19 pandemisi

Aşı karşıtı tepki

HIV ile yaşayan kişiler de etkilendi ?

- Kliniğimizde HIV ile yaşayan kişilerde aşı önerilerini ve bu kişilerin aşıya yönelik tutumlarını değerlendirmek

Gereç ve yöntem

- 01.11.2023 ile 01.03.2024 tarihleri arasında
- Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji' de takip edilen HIV ile yaşayan kişiler
- 14 sorudan oluşan anket

Gereç ve yöntem

- Anket içeriği

Aşı uygulanması konusunda öneri alıp almadıkları

Uygulanan aşular

Aşıya yönelik tutumları sorgulandı

- Yüzyüze ve çevrimiçi

- Sonuçlar

Yaş

Cinsiyet

Eğitim durumu

Eşlik eden hastalıkların varlığı göz önünde bulundurularak sayılar ve yüzdeler olarak verildi

1) Cinsiyet

- Kadın
- Erkek
- Belirtmek istemiyorum

2) Eğitim durumunuz nedir?

- İlkokul
- Orta-lise
- Üniversite
- Yüksek lisans-doktora

3) Yaşınız?

.....

4) Kaç yıldır HIV tanınız mevcut)

.....

5) Doktor kontrollerine düzenli gidiyor musunuz?

- Evet
- Hayır

6) Ek bir hastalığınız var mı?

- Evet
- Hayır

7) Ek hastalığınız nedir? (Ek hastalığınız varsa işaretleyiniz. Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- Diyabet
- Hipertansiyon
- Kanser
- Romatizmal hastalık
- Kalp hastalığı
- Akciğer hastalığı
- Karaciğer hastalığı

8) Aşı olmanız gerektiğini biliyor musunuz ?

- Evet
- Hayır

9) Size daha önce herhangi bir aşı önerildi mi?

- Evet
- Hayır
- Hatırlamıyorum

10) Aşı olmanız gerektiğini kimden duydunuz? (birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

- Doktor
- Hemşire
- Basın yayın gazete
- Televizyon
- Arkadaşlar
- Sosyal medya
- Özne dernekleri

11) Aşı olmanız önerildiyse öneren hekimin branşı nedir?

- Enfeksiyon hastalıkları
- Aile hekimi
- Dahiliye hekimi
- Göğüs hastalıkları
- Diğer.....

12)Aşağıdaki aşılarından hangileri yaptırdınız)

Aşılar	Evet	Hayır	Hatırlamıyorum
<u>Pnomokok</u> (Zatürre – menenjit) aşısı oldunuz mu			
Hiç grip aşısı oldunuz mu?			
Difteri <u>tetanoz</u> aşısı oldunuz mu?			
Kızamık- kızamıkçık- kabakulak aşısı oldunuz mu?			
Hepatit B aşısı oldunuz mu?			
Hepatit A aşısı oldunuz mu?			
Human <u>papilloma virus</u> (HPV) aşısı oldunuz mu?			
Zona aşısı oldunuz mu?			
<u>Meningokok</u> aşısı oldunuz mu?			
COVID-19 aşısı oldunuz mu?			

13)Size önerilmesine rağmen yaptırmadığınız aşı var mı?

- Evet
- Hayır
- Hatırlamıyorum

14) Üstteki soruya cevabınız evet ise neden aşı yaptırmadınız? (birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

- Aşıdan korkuyorum
- Aşı sonrası hasta olmaktan korkuyorum
- Aşıya güvenmiyorum
- Aşıların benim için gerekli olmadığını düşünüyorum
- Aşılantmak içim risk grubu olduğumu düşünmüyorum
- CD4 düzeyim düşük olduğu için yaptırmadım
- Ücretli aşı olduğu için (HPV aşısı gibi) yaptırmadım

Bulgular

608 katılımcı

Cinsiyet	Erkek (s: 536)	Kadın (s: 50)	Belirtmek istemeyen (s: 22)
Yaş	38,3 ± 10,41 (min: 19- maks: 72)	40,7 ± 10,37 (min: 21 – maks: 61)	36,1 ± 11,2 (min: 19- maks: 64)
Eğitim Durumu			
-İlkokul	%7,6	%22	%0
-Orta/Lise	%33,4	%36	%31,8
-Üniversite	%47,5	%36	%68,1
-Yüksek lisans/ Doktora	%11,4	%6	%0
HIV tanısı yıl	4,6 ± 3,92 (min: 0-maks: 30)	7,1 ± 6,36 (min: 1- maks: 30)	4,09 ± 3,29 (min: 1- maks: 13)
Ek hastalık	% 24,6	% 28	% 27,2

Bulgular

- Katılımcıların aşı olmaları gerektiğini bilme oranı %80,1 (s=487)
- Aşı önerilerinde bulunan ilk üç grup
  - Doktorlar (n=489, %80,4)
  - Sosyal medya (n=94, %15,5)
  - Hemşireler (n=57, %9,4)
- Enfeksiyon hastalıkları uzmanları ve aile hekimleri aşı önerisinde bulunma sıklığı en yüksek olan gruplardır

Bulgular

Katılımcıların şimdiye kadar yaptırdıkları aşılar

Aşı	Evet	Hayır	Hatırlamıyorum
<i>S.pneumoniae</i>	%52,10	%23,20	%24,60
Influenza Virüsü	%54,40	%31,75	%13,80
Tetanoz- Difteri	%56,50	%20,70	%22,70
Kızamık-Kızamıkçık-Kabakulak	%44,70	%22,40	%32,90
Hepatit B Virüsü (HBV)	%62,60	%15,15	%22,20
Hepatit A Virüsü (HAV)	%41,40	%25,30	%33,20
İnsan Papilloma Virüsü (HPV)	%8,70	%60,00	%31,20
Varicella Zoster Virüsü (VZV)	%3,70	%65,80	%30,40
<i>N.meningitidis</i>	%5,60	%60,00	%34,30
Severe Acute Respiratory Syndrome 2 (SARS-CoV-2)	%92,60	%6,25	%1,10

Bulgular

Aşı önerilmesine rağmen aşı olmayı reddeden bireylerin sayısı 54

Nedenler	%
Aşıdan korkuyorum	% 11,9
Aşı sonrası hasta olmaktan korkuyorum	% 17,9
Aşıya güvenmiyorum	% 19
Aşıların benim için gerekli olmadığını düşünüyorum	% 10,7
Aşılanmak için risk grubu olduğumu düşünmüyorum	% 9,5
CD4 T lenfosit düzeyim düşük olduğu için yaptırmadım	% 11,9
Ücretli aşı olduğu için (HPV aşısı gibi) yaptıramadım	% 40,5

Sonuçlar

- HIV ile yaşayan kişilerde aşılama oranları ve aşı önerilerine yanıt oranları

Aşının niteliğine

Aşının geri ödemesinin olup olmamasına ve fiyatına

Yazılı, görsel basında ve sosyal medyada aşı hakkında bildirilen görüşlere göre değişmektedir

- Aşı ile önlenebilir hastalıklarla mücadele etmenin en maliyet etkin ve güvenilir yolu, hastalığı edinme riski yüksek olan grupların aşılama oranlarıdır

Sonuçlar

- Hekimlerin aşılarla ilişkin bilgilerinin tam olması
- Risk gruplarına aşıları önerirken önerinin gerekçelerinin sunulması
- Aşıların ücretli olması önemli bir engel
- Sağlık otoritesinin, aşı karşıtlığı ile etkin şekilde mücadele etmesi hayati önem taşımaktadır

Teşekkür ederim...

